

NAJZGODNEJŠE SPOMLADANSKO CVETJE

Spomladansko cvetje zbudi optimistično gledanje na svet. Če zima velja za bolj mračen letni čas, je pomlad tista, ki je polna barv in svetlobe. Dan se daljša in prvo spomladansko cvetje se prebuja, pa naj bo čas debelih ali suhih krav.

Tudi pisani cvetovi pri orientalskih telohih niso nobena redkost.

bogato listje, potrebuje bolj vlažen in poleti ne preveliki vročini izpostavljen prostor pod drevjem ali grmovjem, zato je v naših vrtovih nekoliko bolj redek. Če pa mu namenimo primeren prostor, se bo tudi sam lepo razmnoževal in osvajal vedno večje področje vrta.

Na balkone, grobove in vrtno grede in še marsikam zgodaj spomladi radi zasajamo primule, ki jih sproti kupujemo iz vzgoje v rastlinjakih. Tudi mačehe, ki so jih vzgojili pridni vrtnarji v zavarovanih objektih za zgodnje spomladansko cvetenje, še vedno pridejo prav. Marsikaj pa nas je lahko počakalo na vrtu že od prej in se spomladi prebudi kar samo od sebe.

Med najbolj zgodnjimi so tudi nekatere čebuljnice, ki jih radi prenašamo iz narave v vrtove, ali posadimo kupljene čebulice. Takšni so zvončki, krokusi, scile, muskariji in še kaj bi se našlo. Enkrat jih posadimo in potem se sami radi množijo in iz leta v leto jih je več. Zlasti zvončke in krokuse lahko posadimo tudi v trato, kjer običajno njihovi listi že odmro pred prvo košnjo trate in jih ta ne poškoduje. Veliki zvonček ali kronica je le malo kasnejši in razvije nekoliko višje in bolj

Zelo zgodaj spomladi zacvetijo tudi nekatere drobne blazinaste trajnice, ki sicer domujejo v visokogorju in so navajene zacveteti takoj, ko odleze sneg. Takšna je recimo vedno zelena gladnica (*Draba aizoides*), ki v dolini zacveti lahko že januarja ali februarja, čim so dnevne temperature nad ničlo, pa čeprav ponoči temperatura pade še krepko pod ničlo. Drobčkana bazinica je vsa prekrita z rumenimi cvetki in na njih se pasejo prve čebele.

Zeleno in belo cvetoči telohi, ki so doma tudi v okoliški naravi, so pogosti gostje naših vrtov. Zelene pridobivajo na popularnosti šele, odkar so cvetličarji lansirali modno zeleno barvo pri rezanem cvetju. Prej se je zelena barva cvetja večini zdela nezanimiva. Je pa res, da so mnoge rastline, ki jih izkopljemo v naravi in jih prenesemo na vrt, zelo dolgo dokaj klavrne, ker težko prenašajo presajanje, zlasti še zato, ker jih po navadi presajamo v času njihovega cvetenja. Skoraj nobena rastlina tega ne mara, bolje prenašajo pač presajanje v dobi mirovanja. Poleg naših domačih telohov pa imamo na razpolago še tudi celo serijo različnih drugih telohov, ki vsi zacvetijo zelo zgodaj in jih občasno zmrzovanje v času cvetenja niti ne moti. Zlasti križanci orientalskih telohov (*Helleborus orientalis*) so tudi zelo barviti, zelo nezahtevni, le senco imajo radi poleti in globoka tla, kamor lahko razvijejo globoke korenine, da jih poletna suša manj prizadene. Če rastejo pod drevjem ali grmovjem, jim pride prav tudi zastirka iz odpadlega listja, ki naj ostane na koreninah tudi še čez poletje. Sčasoma bo razpadla v humus, potem še za gnojenje ni treba skrbeti nam. Le ob začetku cvetenja je priporočljivo porezati stare in utrujene liste, ki so sicer zimzeleni, da napravimo prostor cvetju in nato novim listom.

Je pa res, da je treba na naslednjo cvetočo pomlad s trpežnimi trajnicami na vrtu misliti že vnaprej in ne šele takrat, ko naj bi se cvetje že pokazalo. Pri enoletnicah se lahko spomnemo danes in jutri nam že cvetijo. Zato pa trajnice cvetijo leta in leta.

Živahne, vendar ne kričeče barve, so značilne za orientalske telohe.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.